

AZ UNIÓ KÜLÜGYI ÉS
BIZTONSÁGPOLITIKAI
FŐKÉPVISELŐJE

Brüsszel, 2017.5.4.
JOIN(2017) 17 final

KÖZÖS KÖZLEMÉNY AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

új lendület az Afrika–EU partnerség számára

{SWD(2017) 150 final}
{SWD(2017) 151 final}

Tartalom

1.	BEVEZETÉS.....	3
2.	AFRIKA VÁLTOZÓ KÖRNYEZETE.....	4
3.	AZ EU STRATÉGIAI CÉLKITŰZÉSEI.....	5
4.	SZOROSABB POLITIKAI KAPCSOLATOK	6
5.	A STRATÉGIAI CÉLKITŰZÉSEK ÁTÜLTETÉSE A GYAKORLATBA.....	7
5.1.	Ellenállóbb államok és társadalmak	7
A.	Konfliktusok megelőzése, válságok kezelése és béketeremtés	7
B.	Kormányzási rendszerek megerősítése.....	9
C.	A migráció és a mobilitás kezelése	13
5.2.	Több és jobb minőségű munkahely, főként a fiatalok számára.....	16
A.	Társadalmilag felelős befektetések vonzása.....	16
B.	Afrika energetizálása	19
C.	Az afrikai mezőgazdaság és a mezőgazdasági vállalkozások, valamint kék gazdaságának átalakítása, ideértve a halászatot.....	21
D.	A tudás és készségek fejlesztése.....	24

1. BEVEZETÉS

2017. az Európa és Afrika közötti partnerség meghatározó éve. Gyorsan változó globális világunkban Afrika mélyreható gazdasági, politikai és társadalmi változásokon megy keresztül, és a kontinens Európa biztonságának és jólétének belső és külső dimenziói szempontjából fennálló jelentősége egyre nyilvánvalóbbá válik. Európa és Afrika sokat nyerhet az intenzívebb politikai és gazdasági kapcsolatokból, ugyanakkor sokat is veszíthet, ha nem cselekszik.

A tervek szerint 2017 novemberében sorra kerülő 5. Afrika–EU csúcstalálkozó fontos lehetőséget nyújt az afrikai és európai vezetőknek a változó környezetre való reagálásra, valamint az Afrika–EU partnerség átalakítására és elmélyítésére.

E közlemény az együttes fellépés megújított keretére tesz javaslatot, amelyet az EU és annak tagállamai a csúcstalálkozó elé terjeszhetnek és a 2018–2020. évi ütemtervbe foglalhatnak. A közlemény erőteljesebb, mélyebb és jobban cselekvésorientált stratégiai partnerséget irányoz elő a két földrész nagyobb jóléte és stabilitása érdekében. Az uniós tagállamokkal összehangolandó és megerősítendő, valamint az afrikai partnerekkel közösen továbbfejlesztendő politikai prioritásokat és a 2018–2020. évi és azokon túli konkrét kezdeményezések kezdeti körét határozza meg Afrika saját *2063-ig tartó időszakra vonatkozó menetrendjére*¹ adott válaszként, az *Európai Unió kül- és biztonságpolitikájára vonatkozó globális stratégiára*² építve. Különös figyelmet fordít a fiatalok elvárásaira és igényeire, akiknek a részvételét erőteljesen ösztönzi a teljes folyamatban.

Hozzájárul a *megújított partnerség az afrikai, karibi és csendes-óceáni államokkal*³ című közös közlemény által elindított, a kapcsolatok folyamatban lévő áttekintéséhez, melynek eredménye hozzájárul majd a 2018-ben induló, az EU afrikai, karibi és csendes-óceáni államokkal régóta fennálló partnerségének megújítását célzó tárgyalásokhoz, különös tekintettel az afrikai pillérre.

Figyelembe veszi a nemzetközi kereteket, például az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrendjét⁴, a fejlesztésfinanszírozásra vonatkozó addisz-abebai cselekvési programot (AAA)⁵ és az éghajlatváltozásról szóló Párizsi Megállapodást⁶. Összhangban áll más vonatkozó uniós szakpolitikákkal⁷.

---

¹ AU, [A 2063-ig tartó időszakra vonatkozó menetrend](#), 2015.

² [Az Európai Unió kül- és biztonságpolitikájára vonatkozó globális stratégia](#), 2016 – a továbbiakban: EU globális stratégia.

³ [Közös közlemény – Megújított partnerség az afrikai, karibi és csendes-óceáni államokkal, JOIN\(2016\) 52 final](#).

⁴ ENSZ, [A 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrend](#), 2015.

⁵ ENSZ, [addisz-abebai cselekvési program](#), 2015.

⁶ ENSZ, [Párizsi Megállapodás](#), 2015.

⁷ Ide tartozik különösen a fejlesztési politikára vonatkozó új európai konszenzus, az európai szomszédságpolitika, az európai migrációs stratégia és a valletti cselekvési terv, az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó uniós cselekvési terv, a meglévő, kötelező jogi erejű, különböző észak-afrikai országokkal (kivéve Líbia) és afrikai, karibi és csendes-óceáni államokkal kötött társulási megállapodások.

2. AFRIKA VÁLTOZÓ KÖRNYEZETE

A sokszínű Afrika magabiztosabb, dinamikusabb és optimistább a nemzetközi porondon, mint valaha.

Afrika az elmúlt két évtized során látványos gazdasági fejlődést mutatott. Pozitív átalakulások zajlanak számos országban. Egyre több afrikai kormány és regionális szervezet tölt be vezető szerepet a biztonsági, politikai és szegénység csökkentésével kapcsolatos kihívások kezelésében határain belül és kívül egyaránt, valamint játszik tevékenyebb szerepet a jó kormányzás és jogállamiság előmozdításában. Több országban ez lehetővé tette, hogy az állam és a társadalom ellenállóbbá váljon, növelve a polgárok politikai részvételét és a strukturális átalakulás irányába tett előrehaladást.

Azonban e kedvező fejlemények még gyakran törékenyek és nem eléggé inkluzívak vagy fenntarthatók ahhoz, hogy a lakosság széles körének és különösen Afrika növekvő számú fiataljának jobb kilátásokat kínáljanak. Egyes országok kinyíló politikai mozgásteret a más országokban megfigyelhető regresszív tendenciákkal áll szemben. Számos ország sebezhető maradt, mivel nem volt képes reformokat végrehajtani és a szükséges mértékben vagy sebességgel a konfliktusokból kilábalni. Több ország még mindig a fenntartható gazdasági fejlődéssel kapcsolatos komoly nehézségekkel szembesül, és nagyban függ a természeti erőforrások kiaknázásától. Jelenleg az afrikai földrész átfogó gazdasági növekedése ténylegesen lassul. A helyi tényezőkön túl a transznacionális biztonsági kihívások, különösen a szervezett bűnözés – ideértve az emberkereskedelmet is – és a terrorizmus veszélyeztetik a regionális stabilitást és a fenntartható fejlődést. A szárazföldi és tengeri környezet károsodása, az éghajlatváltozás következményei és az ebolához hasonló fertőző betegségek kitörései is veszélyt jelentenek az előrehaladásra. A Dél-Szudánban, Nigériában és Szomáliában kitört éhínség rámutat a bizonytalanság, az éghajlatváltozás, valamint a víz- és élelmiszerhiány hatására és az e jelenségek között fennálló kapcsolatokra. E kihívások példátlan méretű kényszerű lakóhelyelhagyáshoz vezettek Afrikában. Elősegítették továbbá az irreguláris migráció növekedését, először és mindenekelőtt Afrikán belül, ugyanakkor Európa felé is; ez pedig növeli az összes érintett ország politikai vezetésére és kormányzási rendszerére gyakorolt nyomást.

A demográfiai dinamika a világ egyik legjelentősebb strukturális változása lesz a 21. században. 2050-re Afrika lakosságát 2,4 milliárd fő, túlnyomó többségben fiatal alkotja majd⁸. E változások politikai és gazdasági kezelésének módja meghatározó lesz a kontinens és a világ jövőjének szempontjából.

Az afrikai demográfiai előrejelzések egyrészt kevés kétséget hagynak afelől, hogy több millió új munkahely megteremtésére van égető szükség. Az előrejelzések szerint⁹ Szubszaharai-Afrikának 2035-ig évente 18 millió új munkahelyet kell teremtenie az új munkaerő-piaci belépők felszívására, szemben a jelenleg létrehozott 3 millió hivatalos munkahellyel. Figyelembe véve továbbá a formális gazdaság kis méretét és a szociális védelmi rendszerek hiányát a legtöbb országban, a fiatalok többsége továbbra is az

---

⁸ ENSZ, [A világ népesedési kilátásai](#), 2015. Ezzel szemben 2050-re az EU népessége várhatóan 500 millió főre esik vissza, mely népesség egyre nagyobb arányát az idősek fogják kitenni.

⁹ IMF, [Regionális gazdasági kilátás](#), 2015.

informális gazdaságban fog dolgozni, ideértve a megélhetési mezőgazdasági termelést mint túlélési módot.

Másrészt az ehhez hasonló népességnövekedés potenciálisan jelentős gazdasági lehetőségeket kínál. A feltörekvő középosztály által hajtott teljes magánfogyasztás¹⁰ az előrejelzések szerint eléri az évi 2 billió EUR-t 2025-ben¹¹, és az afrikai vállalatok várhatóan még ennél is nagyobb piacot kínálnak; az előrejelzések szerint a kiadási szintek 2025-re elérik az évi 3,3 billió EUR-t.

3. AZ EU STRATÉGIAI CÉLKITŰZÉSEI

E változó és globális környezetben az Európai Uniónak egyértelmű stratégiai érdeke, hogy az Afrikával régóta fennálló partnerségét elmélyítse és átalakítsa.

Az EU és Afrika a közös értékek és érdekek mentén már egy erősebb és inkább politikai jellegű partnerséget hozott létre az elmúlt 10 év során, amit az EU–Afrika közös stratégiában¹² rögzítettek. Jelenleg az EU együttesen Afrika legfőbb külföldi befektetője¹³, alapvető kereskedelmi partnere¹⁴, kulcsfontosságú biztonsági szereplő¹⁵, az Afrikába érkező hazautalások fő forrása¹⁶, valamint Afrika első számú partnere a fejlesztési támogatások és humanitárius segélyek terén¹⁷. Az emberek közötti kapcsolatok és eszmecserék egyre szorosabbá fonódó hálózata erősíti a két földrész népei közötti kötelékeket.

Az EU–Afrika közös stratégia alapján az EU-nak három egymással összefüggő stratégiai célkitűzést kell megvalósítania:

- a kölcsönös elkötelezettség erősítése és fokozott együttműködés a nemzetközi szinten a közös értékek és közös érdekek alapján, ideértve a kétoldalú kapcsolatokat;

---

¹⁰ AfDB, [Afrika előrehaladásának nyomon követése számokban](#), 2014.

¹¹ McKinsey Global Institute, [Mozgásban az oroszlanok II](#), 2016.

¹² [EU-Afrika közös stratégia](#), 2007.

¹³ Az EU-ból Afrikába 32 milliárd EUR közvetlen külföldi befektetés áramlott 2015-ben (az Afrikába irányuló teljes közvetlen külföldi befektetések 33%-a). Az EU-val bonyolódott az afrikai import 33,5%-a és az afrikai export 41%-a 2016-ban. Az EBB továbbá több mint 2 milliárd EUR összegű éves finanszírozást nyújt Afrikában.

¹⁴ Az EU szabad hozzáférést biztosít az uniós piacokhoz a legkevésbé fejlett országok részére valamennyi termék tekintetében a gazdasági partnerségi megállapodások, valamint a „fegyver kivételével mindent” elnevezésű kezdeményezés révén, és számos termék tekintetében az Algériával, Egyiptommal, Marokkóval és Tunéziával kötött szabadkereskedelmi megállapodások, valamint az EU általános vámkedvezmény-rendszere keretében.

¹⁵ Az EU kizárólag az Afrikai Békekeret útján több mint 2 milliárd EUR összegű támogatást nyújtott 2004 óta. Az EU jelenleg 7 KBVP-missziót állomásoztat Afrikában, amelyek között polgári és katonai missziók egyaránt vannak, ideértve az Atalanta műveletet is.

¹⁶ Az EU-ból Afrikába 21 milliárd EUR hazautalás érkezett 2015-ben (az Afrikába irányuló globális áramlás 36 %-a).

¹⁷ (Az EU és tagállamai részéről) 21 milliárd EUR összegű kollektív hivatalos fejlesztéstámogatás érkezett 2015-ben (ez az Afrikába irányuló teljes hivatalos fejlesztéstámogatás 50 %-a).

- szárazföldi és tengeri biztonság, valamint a transznacionális fenyegetések elleni küzdelem, mint mindkét földrész biztonságába való befektetés;
- fenntartható és inkluzív gazdasági fejlődés Afrikában a földrész által igényelt munkahelyek megteremtése és az Európa számára biztosított lehetőségek megragadása érdekében.

4. SZOROSABB POLITIKAI KAPCSOLATOK

Egy nagyratörő közös menetrend megvalósításához először és mindenekelőtt politikai szintű befektetésre van szükség az Afrikával jelenleg fennálló politikai kapcsolat magasabb stratégiai szintre emelése érdekében. Mindez az alábbiak révén valósítható meg:

- **A globális kormányzás kérdéseivel foglalkozó koalíciók elmélyítése** a nemzetközi fórumok keretein belüli hatékony együttműködésre és intenzívebb párbeszédre való törekvéssel. Az Afrikai Unió (AU) és az ENSZ-en belüli afrikai csoport stratégiai partnerek és kulcsfontosságú szövetségesek az ENSZ és a szabályokon alapuló nemzetközi rend szerepének növelése terén, ami elengedhetetlen a jövőbeli béke és jólét biztosításához. Minden partner szerepet játszik a Biztonsági Tanácsot magában foglaló teljes ENSZ-rendszer hatékonyságának, elszámoltathatóságának és reprezentativitásának növelésében. Az ilyen együttműködésnek a multilaterális intézmények megreformálására és megerősítésére, továbbá az éghajlatváltozáshoz, járványokhoz, természeti erőforrásokra nehezedő nyomáshoz, valamint a migrációhoz, mobilitáshoz és humanitárius válsághoz hasonló globális kihívásokra válaszul adott megállapodások, normák és intézkedések kidolgozására kell törekednie. Hasonlóképpen a jogállamiság és az igazságosság nemzetközi szinten történő előmozdítását és támogatását kell szolgálnia, ideértve az igazságosság és elszámoltathatóság Nemzetközi Büntetőbíróság Római Statútumában lefektetett elvekkel összhangban történő biztosítását a legsúlyosabb bűncselekmények esetében;
- **A gyakori politikai interakciókon alapuló és közös érdekekkel kapcsolatos együttműködés fokozása** az EU–Afrika közös stratégiában és egyéb meglévő együttműködési keretekben és megállapodásokban rejlő lehetőségek teljes körű kiaknázása a legmegfelelőbb szinten (multilaterális, kontinentális, regionális, nemzeti, helyi), a szubszidiaritás elve alapján. Az uniós és afrikai partnereknek különösen miniszteri szinten kell felélnékíteniük a politikai párbeszédet – nemcsak külpolitikai kérdésekben, hanem az ágazati politikai kezdeményezések és partnerségek terén is;
- **Emberközpontú partnerség kialakítása** az emberek közötti és vállalkozások közötti érintkezések és cserekapcsolatok megszilárdításával, valamint különösen a helyi hatóságokkal, a magánszektormmal és a civil társadalommal való együttműködés megerősítésével. Ez a tapasztalatok szerint kihívást jelentett és megújult közös erőfeszítéseket kíván meg. Az összes ilyen szereplővel való párbeszédet ösztönöznünk fogják a csúcstalálkozóra való előkészítés során és azon túl is.

5. A STRATÉGIAI CÉLKITŰZÉSEK ÁTÜLTETÉSE A GYAKORLATBA

Az EU külső politikai kerete és Afrika 2063-ig tartó időszakra vonatkozó saját reform menetrendje megfelelő iránymutatásokat biztosítanak e célkitűzések átalakító hatású menetrenddé való alakításához, ami két fő terület köré épül:

- ellenállóbb államok és társadalmak kiépítése;
- több és jobb minőségű munkahely teremtése, főként a fiatalok számára.

5.1. Ellenállóbb államok és társadalmak

Afrika a 2063-ig tartó időszakra vonatkozó menetrendben egy békés, biztonságos és virágzó kontinenst képzel el; egy Afrikát, ahol a jó kormányzás, a demokrácia, az emberi jogok tiszteletben tartása, az igazságosság és a jogállamiság elvei érvényesülnek, valamint ahol a fejlődés emberközpontú és felszabadítja a fiatalokban – különösen a fiatal nőkben – rejlő potenciált, illetve senkit nem hagy lemaradni.

E törekvések teljes mértékben megfelelnek az EU saját értékeinek és céljainak, különösen mivel a határain túli instabilitás valamennyi létfontosságú érdekét fenyegeti.

A. Konfliktusok megelőzése, válságok kezelése és béketeremtés

Az EU biztonsági érdekei soha ezelőtt nem fonódtak még ennyire egybe Afrika érdekeivel. A Líbia és a Száhel-övezet, valamint az Afrika szarva és az Öböl közti közvetlen összeköttetés egy fokozottabban stratégiai jellegű, a létező kereteken túllépő megközelítést igényel. A Vörös-tenger, az Indiai-óceán és a Guineai-öböl tengeri biztonságára leselkedő fenyegetések közvetlenül érintik Európa gazdaságát.

A terrorizmus, az erőszakos szélsőségesesség és az emberkereskedelemhez hasonló transznacionális szervezett bűncselekmények, valamint a békét és stabilitást fenyegető hagyományosabb fenyegetések (államokon belüli konfliktusok, erőforrások feletti helyi konfliktusok, a választásokkal kapcsolatos erőszak, fegyveres rablás és kalózkodás, stb.) mind-mind a mélyreható strukturális instabilitás és sérülékenység tüneteit képezik.

Afrikai jövőkép

Afrika a 2063-ig tartó időszakra vonatkozó menetrendben arra törekszik, hogy békés és biztonságos földrészé váljon. Afrika az Afrikai Béke- és Biztonsági Szervezet létrehozásával arra törekszik, hogy valamennyi szinten megerősítse a béke és megbékélés biztosítását célzó mechanizmusokat, és kezelje az Afrika békéjét és biztonságát újonnan fenyegető veszélyeket; illetve alakítson ki a biztonsági szükségletek finanszírozását célzó stratégiákat a földrész számára. Paul Kagame „Az Uniónk megerősítésének szükségessége” című jelentése és Donal Kaberuka „Az afrikai béke kiszámítható és fenntartható finanszírozásának biztosítása”¹⁸ című jelentése fontos mérföldkő e folyamat további megerősítése tekintetében.

---

¹⁸ Ez az AU finanszírozásának biztosítását konkrétan az afrikai országokba irányuló behozatalra kivetett 0,2 %-os illeték útján irányozza elő. Ezzel lehetővé tenné az AU tagállamai számára az AU Bizottság működésének teljes mértékben való finanszírozását és a programok 75 %-ának fedezését.

Unió fellelépés

Afrika továbbra is a biztonság területén folytatott unió fellelépések egyik súlypontja marad. Az EU által vezetett 33 polgári és katonai műveletből 19 műveletet Afrikában hajtottak végre, és jelenleg az EU által vezetett 6 katonai műveletből 5 műveletet Afrikában hajtanak végre. Az EU kizárólag az Afrikai Békekeret által útján, több mint 2 milliárd EUR összegű támogatást nyújtott 2004 óta. Mindez kiegészíti a fontos biztonsági/terrorizmus elleni/radikalizálódással kapcsolatos nemzeti segélyprogramokat, valamint az EU és az egyes tagállamok által végrehajtott egyéb tevékenységeket. Az EU globális stratégiájával összhangban az Unió meg kívánja erősíteni a biztonsági szereplőként, az Afrikai Béke- és Biztonsági Szervezet működőképessé tétele tekintetében Afrika kulcsfontosságú partnereként, valamint a regionális stratégiák támogatójaként betöltött pozícióját, és ezzel hozzájárul az „afrikai problémákra afrikai megoldások” megtalálása érdekében jelenleg kifejtett afrikai erőfeszítésekhez.

Az EU azt javasolja, hogy az együttműködést még jobban mélyítsék el az erőfeszítések alábbiak érdekében való fokozásával:

i. a koordináció és párbeszéd intenzívebbé tétele az alábbiak révén:

- az európai és afrikai partnereket, valamint az ENSZ-t és a nemzetközi szereplőket a fenyegetések és válságot kiváltó okok teljes skálájával szembeni ellenállóképesség fokozottabb kiépítése érdekében összefogó együttműködési platform felállítása;

ii. a konfliktusok megelőzése az alábbiak révén:

- az Afrikai Béke- és Biztonsági Szervezet teljes működőképessé tételéhez nyújtott támogatás megerősítése és az afrikai kapacitások kiépítése;
- a biztonsági ágazat reformjának kapacitásépítésével kapcsolatos kezdeményezések megerősítése, különösen a KBVP-missziók¹⁹ és a kapacitásépítéshez a biztonság és fejlődés támogatása érdekében nyújtott kiegészítő támogatás révén;
- a polgári jogállamiság és bűnüldözési kapacitások, valamint az afrikai országok terrorizmus, kalózkodás, erőszakos radikalizálódás és szervezett bűnözés – ideértve az emberkereskedelmet is – elleni hatékony fellelépését biztosító képességeinek megerősítése.
- az ENSZ Biztonsági Tanácsa vonatkozó határozatainak, szakpolitikáinak és egyezményeinek hatékonyabb végrehajtása a megfelelő szakértelem biztosítása révén;
- az egyes afrikai partnerekkel fennálló szakértői koordináció megerősítése – többek közt kapacitásépítési projektek útján – a tengeri és repülésbiztonság javítása érdekében, pl. a stabilitás és a béke elősegítését szolgáló eszköz²⁰ révén;

---

¹⁹ közös biztonság- és védelempolitika (KBVP)

²⁰ 230/2014/EU rendelet, HL L 77., 2014.3.15.

iii. a válságok kezelése és a konfliktuskezelés javítása az alábbiak révén:

- az Afrikai Unió, szubregionális szervezetek és országok béketámogató műveletekben való további támogatása az Afrikai Békekerethez hasonló egyedi uniós eszközök és KBVP-műveletek révén, azok kérésére és ahol helyénvalónak ítélték. A tevékenységek a konfliktusok utáni béketeremtő erőfeszítések kezdeti lépéseit is magukban foglalhatják, mint például a lefegyverzés, leszerelés és reintegráció.

Kiemelt kezdeményezések

- **Az ENSZ-et, valamint az európai, afrikai és egyéb nemzetközi partnereket összefogó együttműködési platform kiépítése** a politikai párbeszéd, stratégiai megbeszélések és a konfliktusmegelőzés, a békeépítés és a fejlesztés terén folytatott együttes fellépések megerősítése érdekében.
- **Kezdeti hozzájárulás nyújtása az Afrikai Unió Béke Alapjához**, feltéve, hogy annak irányítási struktúrája működik, és további együttműködés az Afrikai Unióval és az ENSZ-szel a pénzügyi fenntarthatósággal kapcsolatos lehetőségekről szóló AU/Kaberuka terv végrehajtása érdekében.
- **Az afrikai kezdeményezések támogatása a tengeri biztonság területén**²¹ a tengeri helyzetfelméréssel kapcsolatos stratégiák, eszközök és információs hálózatok, valamint a rendőri és igazságügyi rendszer korszerűsítése révén.

B. Kormányzási rendszerek megerősítése

A kormányzás, a fejlődés és a biztonság szorosan kapcsolódnak egymáshoz. A valamennyi szinten elszámoltatható, demokratikus, hatékony és átlátható intézményekkel rendelkező, stabil és kiszámítható makrogazdasági keretek között működő, az emberi jogokat tiszteletben tartó ellenállóképes társadalmak központi elemek a fenntartható fejlődés és stabilitás szempontjából. Továbbá az ilyen társadalmak vannak a legjobban felkészülve a külső gazdasági környezetben bekövetkező változásokhoz való alkalmazkodásra, reagálásra és azok megfelelő kezelésére, valamint a belső változásokra, ideértve a szolgáltatások növekvő népesség számára történő hatékony biztosítását.

A kormányzás terén tett előrehaladás egyenetlen. A demokrácia teret nyer, de gondoskodást igényel, mivel a választási folyamat integritása gyakran kihívásokkal szembesül, továbbá a hatalmon lévők hatalomban tartását lehetővé tevő alkotmányos módosítások vagy azok kísérletei is előfordulnak. Az erőtlen kormányzás, instabilitás és konfliktusok miatt az emberi jogok előmozdítása és védelme terén tett előrehaladás továbbra is egyenlőtlen és egyenetlen.

Az állampolgárok nyilvános döntéshozatalban való teljes körű részvétele és különösen a fiatalok és nők formális politikai folyamatokban való részvétele növeli az állami intézményekbe vetett bizalmat. Ezen intézmények gyakran nem rendelkeznek a hatékony működéshez szükséges kapacitással, például az olyan területeken, mint az államháztartási gazdálkodás, ideértve a közbeszerzések és közkiadások átláthatóságát és a korrupció és

²¹ Yaoundéi magatartási kódex, Djibouti magatartási kódex, loméi egyezmény.

csalás elleni küzdelmet. Különösen a hazai bevételek mozgósítása – ami annak az előfeltétele, hogy az állam képes legyen ellátni a feladatait – nem éri el gyakran a szükséges szintet, amit aláásnak a jogellenes pénzügyi mozgások is²². Évente legalább 50 milliárd USD²³ áramlik ki a földrésről jogellenes pénzmozgások révén, ami jelentős mértékben meghaladja a hivatalos fejlesztéstámogatás évenkénti teljes összegét.

A kormányzás minden területén – a részvételtől a társadalmi szerepvállalás növelésétől a kormányzás átláthatóságáig, elszámoltathatóságáig és a közszolgáltatásokkal való ellátás minőségéig – a digitális szolgáltatások²⁴ és technológiák fontos katalizátori szerepet játszhatnak, illetve már játszanak is. Az EU és Afrika is előnyt kovácsolhat és tanulhat egymás tapasztalataiból.

Afrikai jövőkép

Afrika a 2063-ig tartó időszakra vonatkozó menetrend szerint arra törekszik, hogy „egy olyan földrész legyen, ahol a demokratikus értékek, a kultúra, a gyakorlatok, az egyetemes emberi jogok, a nemek közötti egyenlőség, az igazságosság és a jogállamiság már megszilárdultak”, továbbá hogy „valamennyi szinten kompetens intézményekkel és transzformatív vezetéssel rendelkezzen.” Emberközpontú fejlődést irányoz elő, ahol az állampolgárok aktívan részt vesznek a társadalmi, gazdasági és politikai fejlődésben és ahol az intézmények elszámoltathatók, valamint hozzáértő szakemberek révén hatékony és eredményes szolgáltatásokat biztosítanak. Az afrikai kormányzási struktúra által a földrész fontos keretet dolgozott ki a koordináció és demokráciaépítés tekintetében. Az afrikai kölcsönös értékelési mechanizmus, egy egyedülálló, afrikai felelősséggel működő eszköz kulcsfontosságú eleme e struktúrának.

Uniós fellépés

Az EU Afrika fő partnere a kormányzás, a demokrácia, a jogállamiság és az emberi jogok területén. E kapcsolat alapvető eleme a nemzeti, regionális és kontinentális szinten erős és régóta fennálló szerepvállalás²⁵. A vonatkozó társulási megállapodás politikai párbeszédre vonatkozó cikkeivel, pl. az afrikai AKCS-országok esetében a Cotonoui Megállapodás 8. cikkével összhangban strukturális politikai párbeszédet folytatnak a legtöbb afrikai országgal. Az EU ezen kívül jelentős támogatást biztosít az afrikai kormányzási kötelezettségvállalások végrehajtására a nemzeti, regionális és kontinentális intézményekkel közösen végrehajtott programok révén, amelyeket kiegészítenek a helyi hatóságok és a civil társadalom politikai párbeszédben való részvételének megerősítését célzó intézkedések. Az EU az afrikai országok belföldi erőforrások fokozottabb mozgósítására, az államháztartási gazdálkodás javítására és az adósságfenntarthatóság biztosítására irányuló erőfeszítéseit is támogatja, különösen az addisz-abebai cselekvési

---

²² A korrupcióból, büncselekményekből, adócsalásból és tisztára mosott kereskedelmi ügyletekből származó nem dokumentált tőkeáramlás.

²³ [A magas szintű csoport jelentése az Afrikából származó jogellenes pénzmozgásokról](#), 2014.

²⁴ Bizottsági szolgálati munkadokumentum, „Digitalizálva fejlesztés”, SWD(2017).

²⁵ Az EU több mint 3,3 milliárd EUR-t irányzott elő 2014–2020 között.

programon alapuló „nagyobb adóbevételek, ésszerűbb közkiadások²⁶” megközelítés végrehajtása által.

Saját tapasztalataira építve az EU azt javasolja, hogy az együttműködést még jobban mélyítsék el az erőfeszítések alábbiak érdekében való fokozásával:

i. a demokrácia támogatása és az emberi jogok és a jogállamiság előmozdítása az alábbiak révén:

- a politikai párbeszéd megerősítése és kiterjesztése a partnerországokkal közösen, a meglévő keretek és megállapodások valamennyi rendelkezésének kihasználásával;
- a nemzetközi emberi jogi eszközök és az Afrikai Unió saját emberi jogi eszközeinek nemzeti szinten történő ratifikálása és végrehajtása;
- a demokratikus eljárásokba vetett bizalom további erősítése a választási megfigyeléssel kapcsolatos megerősített együttműködés révén, különösen az Afrikai Unióval folytatott együttműködés révén, ideértve a választási megfigyelési ajánlások nyomom követését;
- a párbeszéd és az információcsere megerősítése, a korábban a helyszínen együttműködő választási megfigyelő missziók tanulságainak levonása és a bevált gyakorlatok azonosítása, demokráciával kapcsolatos együttműködési programok és az afrikai kormányzati struktúra támogatása azáltal, hogy kapcsolatokat alakítanak ki és közös eseményeket szerveznek valamennyi érintett féllel, köztük kormányokkal, politikai pártokkal, parlamenti közgyűlésekkel és a civil társadalommal, hogy megosszák a tapasztalatokat és a szaktudást, valamint azonosítsák azokat a módszereket, amelyekkel mindeket kontinensen erősíthető a demokrácia.

ii. elszámoltatható, átlátható és reagáló kormányzás az alábbiak révén:

- az intézményi kapacitások támogatása annak érdekében, hogy a fiatalok számára lehetőséget biztosítsanak a társadalom minden szintjén való részvételre;
- az állampolgárok döntéshozatali folyamatokban való részvételének fokozása, a közigazgatás átláthatóságának és elszámoltathatóságának, valamint a közszolgáltatásokkal való ellátás hatékonyságának és minőségének növelése, különösen az e-kormányzati szolgáltatások alkalmazásán keresztül, a magánélet tiszteletben tartásával és a személyes adatok magas szintű védelmével egyidejűleg;
- az érdekvédelem és politikaformálás terén való civil társadalmi szerepvállaláshoz biztosított mozgástér elősegítésére, megőrzésére és kiszélesítésére irányuló közös erőfeszítések fokozása;
- a helyi hatóságok erőteljesebb szerepvállalásának és kapacitásának támogatása, különösen a gyors városiasodással kapcsolatos kihívások kezelése terén, elsősorban a helyi kormányzásról szóló afrikai charta és az AHCLA²⁷ végrehajtásának támogatása és az ikerintézményi együttműködések előmozdítása révén;

---

²⁶ Bizottsági szolgálati munkadokumentum: „[Nagyobb adóbevételek, ésszerűbb közkiadások](#)”, SWD(2015) 198.

²⁷ Az Afrikai Unió helyi hatóságokkal foglalkozó legfelsőbb tanácsa.

- a nők, a fiatalok, valamint a kiszolgáltatott helyzetben lévő személyek társadalmi szerepvállalásának fokozása a döntéshozatali folyamatokban való részvételüket előmozdító és a minőségi oktatáshoz, szakoktatáshoz és -képzéshez mindenkire számára egyenlő hozzáférést biztosító, megfelelő és fenntartható szociális védelmet, valamint az oltásokat, a reprodukív egészségügyi ellátást és a fertőző betegségek megelőzését magában foglaló egyetemes egészségügyi ellátást garantáló célzott programokon keresztül;
- az államháztartási gazdálkodással kapcsolatos együttműködés elősegítése, ideértve a korrupció és csalás elleni proaktív szakpolitikákra/eszközökre, továbbá a hatékony államháztartási ellenőrzési rendszer biztosítására való összpontosítást, az olyan területeken való kapacitásfejlesztés támogatásával, mint az adópolitika reformja, az adóügyi igazgatás, a természeti erőforrásokból származó bevételek kezelése, valamint a jogellenes pénzmozgások elleni küzdelem az addisz-abebai cselekvési program nyomán követése során;

iii. a környezetkárosodással és humanitárius válságokkal szembeni ellenálló képesség kialakítása az alábbiak révén:

- a katasztrófakockázat-csökkentésbe, a korai fellépésre irányuló kapacitásépítésbe, a kényszerű lakóhelyelhagyás miatt kialakuló elhúzó válságok kezelésébe és az alapvető szükségletek kielégítésébe fektetett kormányzati beruházások támogatása terén megvalósuló fokozottabb erőfeszítések a stresszhelyzetekkel, sokkokkal és traumákkal szembeni fokozottabb ellenálló képesség, az azokhoz való jobb alkalmazkodás és az azokból való gyorsabb kilábalás érdekében, ideértve a városi környezetet is;
- az afrikai partnereknek nyújtott segítség a betegségkitörésekkel és egyéb egészségügyi veszélyekkel – például az antimikrobás rezisztenciával – szembeni sebezhetőség kezelése érdekében, különösen az egészségügyi rendszerek megerősítése és a veszélyhelyzetekre való felkészültséghez és reagáláshoz szükséges kapacitások kiépítése²⁸, továbbá a higiéniai körülmények és a tiszta víz biztosításához nyújtott támogatás révén;
- Afrika saját kapacitásának megerősítése a környezetvédelmi és társadalmi kihívások kezelése érdekében az új technológiák és -információk, köztük a Kopernikusz uniós Föld-megfigyelési program által biztosított adatok és szolgáltatások felhasználásával;
- a természeti erőforrások hasznosításával kapcsolatos kedvezőbb társadalmi és környezeti feltételek előmozdítása, ideértve az ásványianyag-kitermelés, -feldolgozás és -újrahasznosítás folyamatát.

Kiemelt kezdeményezések

- A demokrácia támogatásával kapcsolatos párbeszéd és információcsere megerősítése, első lépésként egy **magas szintű, az afrikai és európai választási folyamatokról,**

²⁸ idetartozik az európai és fejlődő országok klinikai vizsgálatok területén létrejött partnerségéhez kapcsolódó programban (EDCTP2) való együttműködés is a szegénységgel összefüggő fertőző betegségek terén.

demokráciáról és kormányzásról szóló, AU–EU közös konferencia megszervezésével; az afrikai és európai szakpolitikákkal összhangban, a releváns intézmények – köztük a Pánafrikai és az Európai Parlament; valamint a civil társadalom és a tudományos körök – bevonásával;

- **A belföldi erőforrások mozgósítása érdekében nyújtott támogatás 2020-ig való megduplázása** az addisz-abebei adózási kezdeményezéssel összhangban;
- **A természeti erőforrások fenntartható gazdálkodásának megerősítésére szolgáló együttes fellépés**, különösen a közös EU–Afrika Charta kidolgozásán keresztül.

C. A migráció és a mobilitás kezelése

A mobilitás és migráció fontos gazdasági, biztonsággal összefüggő és társadalmi tényezőnek számítanak Afrikában és Európában is. Gazdagíthatják és megerősíthetik a társadalmakat, de destabilizálhatják is azokat, ha nem kezelik őket megfelelően. Az Európából Afrikába érkező növekvő számú migránsokkal és menedékkérővel egyidejűleg rekordmagasságot elérő Afrikán belüli migrációs és mobilitási áramlások – ideértve a kényszerű lakóhelyelhagyást – következtében mindkét földrész felismerte, hogy többet kell tennie, különösen a veszélyes utazások megelőzése, az út közben bekövetkező halálesetek számának csökkentése, valamint a gyakorlati együttműködés fokozása érdekében. Afrika és Európa közös érdekekkel és megosztott felelősséggel rendelkeznek, ami a szolidaritás és felelősségmegosztás elvein alapuló globális megoldásokat is megkívánja. A New York-i nyilatkozat²⁹ nagyon jó politikai keretet biztosít a menekültek és migránsok tömeges mozgásának kezeléséhez.

Afrikai jövőkép

A 2063-ig tartó időszakra vonatkozó menetrendben Afrika a diaszpórával való dinamikus és kölcsönösen előnyös kapcsolatok és a zökkenőmentes határokkal rendelkező földrész kialakítására, az elitelvándorlás, valamint „*az illegális migráció és a fiatalok kereskedelme*” minden formájának megállítására törekszik, miközben többek között a tudományos dolgozók, kutatók és tanulók nagyobb mobilitását igyekszik elősegíteni – pl. az Afrikán belüli ifjúsági mobilitás jelentőségének hangsúlyozásával. Ezenkívül a prioritások közé tartozik még a hazautalási mechanizmusok javítása és a munkavállalási célú migrációval foglalkozó felelősségteljes szakpolitika. Afrika továbbá olyan kontinenssé kíván válni, ahol nincs emberkereskedelem, és ahol véget vetettek a szervezett bűnözésnek és a bűnszervezetek más formáinak.

Uniós fellépés

Az EU a migrációt a partnerség és kölcsönös bizalom szellemében kezeli az afrikai partnereivel való folyamatos párbeszéd és együttműködés során. A párbeszéd fontos kereteit már kidolgozták, például az Afrika–EU migrációs és mobilitási párbeszédet. További kezdeményezések fogják össze az európai kormányokat és intézményeket a Közép-, Nyugat- és Észak-Afrikában („rabati folyamat”) és Észak- és Kelet-Afrikában

²⁹ New York-i nyilatkozat a menekültekről és a migránsokról, elfogadva az ENSZ 2016. szeptember 19-i Közgyűlésén

(„kartúmi folyamat”) található megfelelő partnerszervekkel. E két párbeszéd-folyamat résztvevőiként 31 európai és 35 afrikai ország vezetője vállalt kötelezettséget egy ambiciózus cselekvési tervre 2015 novemberében, Vallettában.

A migráció hatékony kezelésére irányuló legambiciózusabb és leginnovatívabb uniós megközelítés a *partnerségi keret*³⁰, ami az EU és a harmadik országnak számító származási és tranzitországok közötti, a migráció alapvető okainak kezelésével és a migráció szabályozásával kapcsolatos gyakorlati együttműködést fogja össze, teljes mértékben tiszteletben tartva a humanitárius és emberi jogi kötelezettségeket. A partnerségi keret szellemében az EU és tagállamai a közelmúltban tették intenzívebbé az észak-afrikai partnerekkel kapcsolatos erőfeszítéseiket annak érdekében, hogy több életet mentsenek meg a Földközi-tengeren és hatékonyabban kezeljék a migrációs áramlásokat. Ez az alábbi közös közleményt eredményezte: *Migráció a közép-mediterrán útvonalon – A migrációs áramlás kezelése, életmentés*³¹, amit az Európai Tanács újból megerősített a közép-mediterrán útvonalról szóló máltai nyilatkozatban³².

A Szükséghelyzeti Alap Afrikáért³³ kulcsfontosságú eszköz a Vallettában vállalt kötelezettségek teljesítéséhez, valamint a partnerségi keretre vonatkozó megközelítés szempontjából is rendkívül fontos marad. A több mint 2,6 milliárd EUR³⁴ értékű, a Száhel-övezetet és A Csád-tavat, Afrika szarvát és Észak-Afrikát lefedő Szükséghelyzeti Alap Afrikáért a destabilizáció, az irreguláris migráció, a kényszerű lakóhelyelhagyás³⁵ és az emberkereskedelem kiváltó okaival foglalkozik a munkahelyteremtés és gazdasági fejlődés, az ellenálló képesség, a migrációkezelés, valamint a stabilitás és kormányzás ösztönzésével.

E folyamatokon és kezdeményezéseken kívül a javasolt európai külső beruházási terv³⁶ lesz az EU legerőteljesebb eszköze a beruházások és munkahelyteremtés ösztönzéséhez

---

³⁰ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak és az Európai Beruházási Banknak az európai migrációs stratégia keretében harmadik országokkal kialakítandó új partnerségi keret létrehozásáról [COM\(2016\) 385 final](#).

³¹ Közös közlemény az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak és a Tanácsnak a migrációról a közép-mediterrán útvonalon – A migrációs áramlás kezelése, életmentés. JOIN(2017) 4.

³² <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2017/01/03-malta-declaration/>

³³ 2015. október 20-i [C\(2015\)7293](#) final bizottsági határozat.

³⁴ Az fő finanszírozási forrásnak számító Európai Fejlesztési Alap mellett a tagállamok és más donorok is ajánlottak fel hozzájárulást. További 200 millió EUR-t jelentettek be 2017-re az Uniós Szükséghelyzeti Alap Afrikáért észak-afrikai kerete számára, mely elsődlegesen a Líbiát érintő migrációval kapcsolatos projektekre koncentrálnak.

³⁵ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának, Méltó élet: a segélyfüggőségtől az önellátásig – Kényszervándorlás és fejlesztés [COM\(2016\)234](#).

³⁶ Javaslat AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE az Európai Fenntartható Fejlesztési Alapról (EFFA), valamint az EFFA-garancia és az EFFA Garanciaalap létrehozásáról (COM(2016)586); A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Központi Banknak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, a Régiók Bizottságának és az Európai Beruházási Banknak – Az európai beruházások megerősítése a munkahelyteremtés és a növekedés érdekében: Az Európai Stratégiai Beruházási Alap második fázisa és az új külső beruházási terv felé. Brüsszel, 2016.9.14. [COM\(2016\) 581 final](#).

Afrikában – az eszköz hozzájárul a fenntartható növekedéshez és közvetlenül a migráció és a kényszerű lakóhelyelhagyás kiváltó okaira irányul.

E meglévő kereteken belül az EU azt javasolja, hogy az együttműködést még jobban mélyítsék el a partnerségi keretre vonatkozó megközelítés keretében tett erőfeszítések folytatásával, valamint az alábbiak segítségével:

i. a regionális migrációs áramlások és az ezekkel kapcsolatos határokon átnyúló kihívások kezelése az alábbiak révén:

- az Afrikán belüli legális migrációhoz és mobilitáshoz hozzájáruló szabályozási keretek elfogadásának és internalizálásának támogatása;
- a kényszerű lakóhelyelhagyás kezelése és a nemzetközi védelem előmozdítása a közös felelősség elve alapján a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek humán tőkéje megőrzésének és bővítésének elősegítésével, az ilyen személyek védelmének elősegítésével, továbbá az ilyen személyek és befogadók számára fejlődési előnyök biztosításával;
- a határigazgatással kapcsolatos együttműködés megerősítése, ideértve az integrált határigazgatás koncepcióját;
- együttműködés a globális megállapodások 2018. évi véglegesítése érdekében, valamint szoros együttműködés a nemzetközi szervezetekkel;

ii. a legális migráció és mobilitás hozadékának és annak a fejlődés elősegítésére való lehetőségének maximalizálása az alábbiak révén:

- az afrikai átutalási intézet munkájának további támogatása;
- a fejlesztési szereplőként tevékenykedő afrikai diaszpóra tudásának, működésének és kapacitásának javítása;
- a diaszópafejlesztés és vállalkozói készség származási országokban való további támogatása;
- a tanulók és kutatók mobilitásának további növelése;

iii. az irreguláris migrációval kapcsolatos együttműködés fokozása, a következők révén:

- az emberkereskedelem és embercsempészet valamennyi szempontjára kiterjedő, átfogó jogszabályi keretek végrehajtásának támogatása, összhangban az ENSZ szervezett bűnözés elleni egyezményével és annak kiegészítő jegyzőkönyveivel, többek közt az emberkereskedelmi és csempészhálózatok elleni küzdelem terén folytatott együttműködés fokozásával;
- megfelelő intézkedések fogantatása a beáramló, kiáramló és átmenő migrációs áramlások kezelésére, többek közt a megbízható lakosságnyilvántartási/ személyazonosítási rendszerek kialakításának, valamint a migránsok jogainak és a visszaküldés tilalmának tiszteletben tartását biztosító eljárások ösztönzésével;
- a migráció illegális csatornáinak megelőzése és az azoktól való elriasztás, valamint az együttműködés erősítése az illegális migránsok visszatérésének és fenntartható reintegrációjának megkönnyítése érdekében, a jogszerű migrációs és mobilitási lehetőségek előmozdításával egyidejűleg.

Kiemelt kezdeményezések

- **Az Afrikán belüli legális migrációra és mobilitásra vonatkozó afrikai kezdeményezések támogatása**, ideértve a személyek Afrikán belüli szabad mozgásáról szóló jegyzőkönyv és az állampolgársághoz fűződő különleges joggal és a hontalanság afrikai felszámolásával kapcsolatos jegyzőkönyv kidolgozásának támogatását; a szociális védelmi rendszerek támogatása, ideértve a szociális jogok hordozhatóságát; a készségek és képesítések elismerését és hordozhatóságát szolgáló mechanizmusok.
- **Az Afrika–EU együttműködés fokozása az emberkereskedő és csempészhalózatok elleni küzdelemben**, ideértve annak támogatását is, hogy az afrikai államok csatlakozzanak hozzá és hajtsák végre az ENSZ a nemzetközi szervezett bűnözés elleni egyezményét és annak kiegészítő jegyzőkönyveit.

5.2. Több és jobb minőségű munkahely, főként a fiatalok számára

Afrika a 2063-ig tartó időszakra vonatkozó menetrendben paradigmaváltást képzel el, ami lehetővé teszi, hogy létrejöjjön „egy saját fejlődésének ösztönzéséhez szükséges eszközökkel és erőforrásokkal rendelkező, virágzó földrész, ahol a gazdaságok az iparosodás, a gyártás és a hozzáadott érték útján szerkezeti átalakításon mennek keresztül a mindenki számára előnyös növekedés megteremtése érdekében, amit a magánszektor fejlődése, a vállalkozói készség és a mindenki számára elérhető tisztességes munka révén érnek el.”

E paradigmaváltás megvalósítása érdekében az EU figyelemmel kíséri Afrika iparosodását azzal a végső céllal, hogy jólét teremtsen meg a több és jobb minőségű munkahely kialakítására, a munka termelékenységének növelésére és az értékteremtő és munkaintenzív ágazatokba, különösen az agrár-élelmiszeripari ágazatba való minőségi befektetésre helyezve a hangsúlyt, mindeközben tiszteletben tartva a nemzetközileg elismert munkaügyi jogok, a méltó munkakörnyezet, valamint a nők emancipációjának tiszteletben tartása mellett. Ugyanakkor létfontosságú annak biztosítása, hogy a gazdasági átalakulás az éghajlatváltozás és környezeti fenntarthatóság kihívásaira és lehetőségeire is tekintettel legyen.

A. Társadalmilag felelős befektetések vonzása

A makrogazdasági stabilitás, a regionális piacok kialakítása, a megfelelő beruházási környezet és a diverzifikált, értéknövelő gazdaság elengedhetetlen a gazdasági fejlődéshez és a tisztességes munkahelyek létrehozásához.

A magánszektorban rejlik a legtöbb lehetőség a munkahelyek létrehozására, így létfontosságú Afrikában a társadalmilag felelős – hazai és külföldi – magánbefektetések vonzása. Ehhez a megnövekedett magánszektorbeli hitelek érdekében stabil és nyitott pénzügyi rendszerek kialakítására és lehetőséget teremtő beruházási környezet megteremtésére van szükség a szociális és környezeti normákat, valamint a helyes vállalatirányítást tiszteletben tartó befektetők felelős magatartásának ösztönzésével egyidejűleg.

Afrikai jövőkép

Afrika a 2063-ig tartó időszakra vonatkozó menetrendben arra törekszik, hogy a következővé váljon: „egy olyan földrész, ahol az áruk, a szolgáltatások, a személyek és a tőke szabadsága a kereskedelem és beruházások jelentős növekedéséhez vezet.” Ehhez „a növekedést, munkahelyteremtést, befektetéseket és iparosodást elősegítő makrogazdasági politikák” ösztönzésére és „a szerepvállalás és lehetőséget teremtő környezet révén az afrikai magánszektor kialakítására; a regionális gyártóközpontok és a fokozott mértékű Afrikán belüli kereskedelem révén a pán-afrikai vállalkozások ösztönzésére” van szükség.

Uniós fellépés

Az EU aktívan együttműködik az afrikai partnerekkel az üzleti és befektetési környezet kialakítása, az afrikai gazdasági integrációs folyamat nemzeti, regionális és kontinentális szinten való előmozdítása, valamint a magánbefektetők egész kontinensen való bevonása érdekében. Különösen a magánberuházások ösztönzése elengedhetetlen a csekély mértékű állami források kiegészítése érdekében, és ez a törekvés a külső beruházási terv központi elemét képezi.

Az EU azt javasolja, hogy az együttműködést még jobban mélyítsék el a következők révén:

i. társadalmilag felelős befektetések ösztönzése Afrikában a javasolt európai külső beruházási terv keretében az alábbiak révén:

- az afrikai országokkal és a magánszektorral való párbeszéd útján a kiszámítható és lehetőséget teremtő beruházási környezet támogatása Afrikában a társadalmilag felelős befektetések érdekében;
- a legfontosabb alapinfrastruktúrák kialakításának támogatása, különösen a fenntartható energiagazdálkodás, a vízgazdálkodás, a közlekedés, az információs és kommunikációs technológiák, a környezet, a természeti erőforrások fenntartható felhasználása és a kék növekedés, a szociális infrastruktúrák és a humántőke terén; ami kiterjed az uniós iparral való partnerségek biztosítására is, különösen azokban az ágazatokban, amelyekben az vezető szerepet tölt be a világban;
- az afrikai vállalkozók, kis- és középvállalkozások, valamint induló vállalkozások támogatása célzott helyi vállalkozástámogatási struktúrák és szolgáltatások révén;
- együttműködés nemzetközi pénzügyi szervezetekkel és fejlesztési bankokkal az erőforrások tőkepiacokról való mobilizálása, érdekében azon értéktöbbletet teremtő ágazatokra összpontosítva, amelyekben a legtöbb lehetőség rejlik a fenntartható munkahelyteremtésre és az alacsony szén-dioxid-kibocsátással járó fejlődésre, továbbá a zöld, kék és körforgásos gazdaság által kínált lehetőségek megteremtése;
- a vállalati társadalmi felelősségvállalás, szociális vállalkozás és felelős vállalati magatartásra vonatkozó keretek ösztönzése;

ii. az európai és afrikai üzleti kapcsolatok előmozdítása az alábbiak révén:

- strukturált párbeszéd kialakítása a külső beruházási terv keretében fennálló „fenntartható üzlet Afrika számára” platformon keresztül az európai és afrikai magánszektorral, az üzleti fórumokkal és az Afrikában befektető európaiak „gazdaságdiplomáciai képviselőivel”;
- az EU és Afrika közötti kereskedelmi kapcsolatok további erősítése annak biztosításával, hogy a partnerek teljes körűen tudják élvezni a gazdasági partnerségi megállapodások, a szabadkereskedelmi megállapodások és egyéb előnyös kereskedelmi rendszerek által kínált stabil és kiszámítható keret előnyeit a megerősített multilaterális kereskedelmi rendszer keretében. Az átdolgozott uniós kereskedelemösztönző támogatási stratégia is előnyös lesz számukra;

iii. a valódi Afrikán belüli piac kiépítésére irányuló törekvések támogatása az alábbiak révén:

- a kereskedelem ösztönzése a fenntartható vámügyi reform és korszerűsítési támogatás révén;
- a „Pánafrikai Minőségi Infrastruktúra”³⁷ további erősítése, különös hangsúlyt helyezve az EU egységes piacának bevált gyakorlatai által ösztönzött pánafrikai szabványosítási rendszerre;
- a kontinentális szabadkereskedelmi övezet előkészületeinek támogatása.

Kiemelt kezdeményezések

- **Jelentős uniós beruházások generálása Afrikában a javasolt külső beruházási terv segítségével,** ami „a fenntartható üzlet Afrika számára” platformon keresztül az európai és afrikai magánszektorral folytatott strukturált párbeszéd támogatásával várhatóan 44 milliárd EUR beruházást mozgósít 2020-ig. Igyekeznek majd szinergiákat kialakítani az uniós tagállamok hasonló kezdeményezéseivel, valamint multilaterális szinten, különösen a G20 Afrikával kötendő paktuma útján.
- **Kiszámíthatóbb és katalizáló afrikai beruházási környezet támogatása,** különösen a beruházási döntéshozatallal kapcsolatos Afrika–EU alapelvek jóváhagyásával.
- **Afrika digitális menetrendjének támogatása** a piachoz, az éghajlati és környezeti adatokhoz való hozzáférés és azok használata révén az agrárgazdaság fejlesztését ösztönző e-kormányzási szolgáltatások, kezdeményezések és befektetések alkalmazására, valamint a készségek és a tudás fejlesztése érdekében a nyílt digitális kutatási környezet kialakítására összpontosítva.

³⁷ A szabványokról, mérésről, megfelelőségértékelésről és akkreditációról szóló afrikai szakpolitikák kidolgozásának és végrehajtásának megerősítését célzó Pánafrikai Minőségi Infrastruktúrát hivatalosan 2013-ban vezették be.

B. Afrika energetizálása

Az éghajlatváltozással kapcsolatos kihívásokkal összhangban a megfizethető, megbízható, fenntartható és modern energiához való egyetemes hozzáférés elérése – ideértve a vidéki térségeket is – mindkét földrészen lehetőséget kínál az inkluzív fejlődés elérésére és a munkahelyteremtésre. Közös érdekünk, hogy erősítsük a közös értékeken alapuló együttműködést a tiszta energiára történő áttérés terén – amit az EU támogat és amiben az EU globális vezető szerepet tölt be.

A villamosenergia-ellátás iránti igény várhatóan háromszorosára nő Afrika-szerte 2030-ig,³⁸ ahogy a gazdaságok fejlődnek és a növekvő népesség a városokba áramlik. Jelenleg mintegy 700 millió ember – főként a Szubszaharai-Afrikában – nem rendelkezik az energia modern formáihoz való hozzáféréssel, és sem a villamos energiával való ellátottság jelenlegi mértéke, sem az éves GDP-növekedés nem tekinthető elégségesnek az energiához való egyetemes hozzáférés biztosításához. Ugyanakkor Afrika gazdag hazai fenntartható energiaforrásai nagymértékben meghaladják jelenlegi és jövőbeli szükségleteit. Nyilvánvalóvá vált, hogy Afrika lehetőségei a fokozott energiatermelésen és az energiahatékony felhasználáson, a határokon átívelő jobb összeköttetéseken – ideértve Európát is – és az energiaágazatot irányító megfelelő politikai kereten múlnak. Pusztán közfinanszírozás útján nem lehet az e szükségletek kielégítéséhez szükséges beruházásokat biztosítani.

Afrikai jövőkép

Afrika elkötelezett az éghajlatváltozás mérséklésével kapcsolatos, a földrész fenntartható fejlődéséhez rendelkezésre álló politikai mozgásteret támogató és kiszélesítő világszintű erőfeszítésekben való részvétel mellett. Az ilyen erőfeszítések magukban foglalják az afrikai nemzeti vállalatok révén meghatározott, éghajlatváltozással kapcsolatos intézkedéseket. Afrika 2063-ig tartó időszakra vonatkozó menetrendben szereplő jövőképe szerint *„valamennyi afrikai energiaforrást a modern, hatékony, megbízható, költséghatékony, megújuló és környezetbarát energia biztosítása érdekében fogják hasznosítani valamennyi afrikai háztartás, iparág és intézmény számára”*.

Uniós fellépés

Az EU több éve Afrika partnere az energiaügy területén és vezető szerepet tölt be a mindenki számára elérhető fenntartható energia évtizedével³⁹ kapcsolatos erőfeszítések vonatkozásában azzal a célkitűzéssel, hogy növelje a villamosenergia-termelést és -elosztást a teljes energiatermelésen belül a megújuló energiaforrások arányának növelése és a fosszilis üzemanyagok arányának csökkentése révén.

Az EU törekvőként megfogalmazott célokat tűzött ki a fenntartható energia terén való szubszaharai-afrikai együttműködés⁴⁰ vonatkozásában, ami hozzájárul a COP21 célkitűzések eléréséhez is: az EU 2020-ig 30 millió ember fenntartható energiához való hozzáférését, 5 GW megújuló forrásból származó energiatermelés biztosítását és 11

---

³⁸ IRENA, 2015.

³⁹ Az ENSZ Közgyűlése 2012-ben a 2014–2024 közötti időszakot a mindenki számára elérhető fenntartható energia évtizedévé nyilvánította.

⁴⁰ Az EU több mint 2,7 milliárd EUR-t irányzott elő 2014–2020 között.

millió tonna CO2 évenkénti megtakarítását segíti elő a megújuló energiára vonatkozó afrikai kezdeményezés (AREI) támogatása érdekében.

Észak-Afrika esetében az energiaügyi partnerség fejlődése regionális szinten folytatódik az Unió a Mediterrán Térségért kezdeményezés keretében. Az EU bilaterális szinten is együttműködik az észak-afrikai országokkal számos pénzügyi és technikai segítségnyújtási program és – az Algériához hasonló kulcsfontosságú energiaszállítók egyedi esetében – stratégiai energiaügyi partnerség révén.

Az EU azt javasolja, hogy az együttműködést még jobban mélyítsék el az erőfeszítések alábbiak érdekében való fokozásával:

i. magán- és állami beruházások ösztönzése a megújuló energia területén Afrikában, különösen a javasolt külső beruházási terv keretében, az alábbiak révén:

- magas szintű platformon keresztül a köz- és magánszféra közötti együttműködés megkönnyítése az Afrikában történő magánszektorbeli beruházások felgyorsítására vonatkozó erőteljes gazdasági érvek kidolgozása érdekében;
- katalizatori szerep betöltése azáltal, hogy az afrikai kormányokat támogatják az energiaágazatot ösztönző környezet javításában. Az EU a tiszta energia minden európainak elnevezésű csomagot is magában foglaló, energiaüggyel és éghajlattal foglalkozó átfogó politikai keretrendszerei alapján⁴¹ rengeteg egyedi tapasztalatot, tudást és bevált gyakorlatot oszthat meg adott esetben afrikai partnereivel a politikai elemzéssel és szabályozással kapcsolatban a fenntartható energiatermelés és az energiarendszerek korszerűsítése, és adott esetben a regionális piaci integráció előmozdítása érdekében;
- az energiapiacok afrikai regionális integrációja kialakításának elősegítése a villamosenergia-piaci rendeletek harmonizálása révén;
- a határokon átívelő jobb összeköttetések – ideértve Európát is – elősegítése a megbízható és megfizethető energiaellátás biztosítása érdekében;

ii. a stratégiai szövetségek és együttműködés elmélyítése az alábbiak révén:

- az együttműködés erősítése érdekében a párbeszéd és koordináció intenzívebbé tétele az Afrika–EU energiaügyi partnerség keretében, az uniós tagállamokkal az európai uniós energetikai kezdeményezésen keresztül, továbbá olyan kulcsfontosságú partnerekkel és kezdeményezésekkel, mint a G20, G7, SE4All és USAID Power Africa;
- a helyi hatóságokkal való partnerség az alacsony szén-dioxid-kibocsátású és az éghajlatváltozáshoz alkalmazkodó globális gazdaságra és társadalomra történő, alulról felfelé irányuló átmenet során, többek közt a Polgármesterek Globális Szövetségéhez (mely a sikeres uniós Polgármesterek Szövetségére épül) hasonló kezdeményezéseken keresztül, és regionális afrikai alkotóelemeinek további kiterjesztésével;

---

⁴¹ [COM\(2016\) 860 final.](#)

- a kutatók és innovátorok közötti szorosabb együttműködés az EU–Afrika magas szintű tudományos, technológiai és innovációs szakpolitikai párbeszéd keretében.

Kiemelt kezdeményezések

- **Unió hozzájárulás biztosítása a megújuló energiaforrásokról szóló afrikai kezdeményezéshez, továbbá 5 GW megújuló forrásból származó energiatermelés 2020-ig való elérése 30 millió afrikai ember fenntartható energiával való ellátásával és 11 millió tonna CO₂ évenkénti megtakarításával egyidejűleg.**
- **Magas szintű platformon keresztül új kezdeményezés indítása az uniós és afrikai köz- és magánszféra közötti együttműködés előmozdítására az afrikai fenntartható energiaágazat terén megnövekedett beruházások vonatkozásában a kedvezőbb beruházási környezet megteremtése, a magánberuházások kockázatának csökkentése, az innovatív üzleti és pénzügyi modellekkel, valamint az államháztartási források kiegészítéséről szóló bevált gyakorlatokkal kapcsolatos tudás megosztásának megkönnyítése érdekében.**
- **Az éghajlatváltozás és fenntartható energia terén új EU–Afrika kutatási és innovációs partnerség elindítása, ami az energiahatékonyság és megújuló energiaforrások terén történő kapacitásépítésre és alkalmazásra⁴², valamint az éghajlati szolgáltatásokra összpontosít.**

C. Az afrikai mezőgazdaság és a mezőgazdasági vállalkozások, valamint képzés gazdaságának átalakítása, ideértve a halászatot

A mezőgazdaság – ideértve az állatállományt, halászatot és akvakultúrát – létfontosságú Afrika számára. A mezőgazdaság a földrész vidéki lakosságának mintegy 90 %-a számára a fő bevételi forrást jelenti, és a fele részben női munkaerő kb. 75 %-ának biztosít megélhetést. A termelékenység továbbra is alacsony és kis méretű önálló gazdálkodáson és kisüzemi halászaton alapul. A tőkehiány, az erőforrásokkal való fenntarthatatlan gazdálkodás, a tulajdonjogi kérdések és a tengeri bizonytalanság mind a szükséges növekedés útjában álló kulcsfontosságú akadályok. Afrika több milliárd eurót veszít a túlhalászott halállományok és az optimális alatti halászati irányítás miatt. Ezenkívül az éghajlatváltozás – jelenlegi és várható – hatásai is további nyomást helyeznek az ágazatokra.

Az élelmiszertermelő ágazatokban rejlő potenciál felszabadítása tűnik az egyik leghatékonyabb módszernek az élelmezésbiztonság kezelése, a munkahelyek és jövedelmi lehetőségek megteremtése, valamint több száz millió afrikai, különösen a fiatalok társadalmi szerepvállalásának növelése tekintetében.

Afrikai jövőkép

A 2063-ig tartó időszakra vonatkozó menetrendben Afrika az célozza meg, hogy „átalakítsa, növelje és iparosítsa gazdaságait, ideértve a természetes erőforrásokon,

⁴² A COM (2016) 763 szerint.

termelékenységi terveken és regionális értékláncokon keresztül történő értéknövelést”, miközben ösztönzi „az iparpolitikák mkkv-kra⁴³ és agrár-élelmiszeripari vállalkozásokra összpontosító, valamennyi szinten való végrehajtását” és „az afrikai kék/óceán és zöld gazdaságok növekedésével kapcsolatos stratégiákat”⁴⁴.

Uniós fellépés

Az EU Afrika egyik fő partnere a mezőgazdaság és kék gazdaság fejlesztése terén⁴⁵. Fellépésének célja, hogy növelje a felelős értékláncok szerepét a vidék- és tengeri fejlesztési programokban, valamint megerősítse az azokat kísérő szabályozási és politikai keretet, és ezzel egyidejűleg biztosítsa a vízhez és földhöz hasonló értékes erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodást.

Az EU még jobban el kívánja mélyíteni az együttműködést az erőfeszítések alábbiak érdekében való fokozásával:

i. a felelős és fenntartható értékláncfejlesztés ösztönzése az alábbiak révén:

- a magánberuházás elősegítése az agrár-élelmiszeripari értékláncok mentén, a mezőgazdasági pénzügyi eszközhöz (AgriFI), a javasolt európai külső beruházási tervhez és a felelős mezőgazdasági ellátási láncról szóló, FAO-OECD iránymutatáshoz hasonló kezdeményezésekre építve;
- Afrika támogatása az afrikai élelmiszertermelés piaci lehetőségeinek megragadásában. A gazdasági partnerségi megállapodások jelentős lehetőségeket kínálnak, ideértve az EU-hoz való szabad hozzáférést, az alapanyagok beszerzésére vonatkozó rugalmas szabályokat, a mezőgazdaság terén folytatott párbeszédet és együttműködést, valamint a gazdasági partnerségi megállapodások végrehajtási terveit. A gazdasági partnerségi megállapodással nem rendelkező legkevésbé fejlett országok esetében a szabad piaci hozzáférést a „fegyver kivételével mindent” elnevezésű kezdeményezés révén biztosítják. Ezen kívül az EU továbbra is támogatja Afrika kapacitásainak fejlesztését a biztonsági és minőségi előírásoknak való megfelelés érdekében, ideértve az egészségügyi és növény-egészségügyi kérdéseket is;
- az afrikai halászati ágazat fenntartható termelékenységének növelése az EU és az afrikai országok között kötött fenntartható halászati partnerségi megállapodások hálózatának megfelelő módon való bővítése, valamint az afrikai partnerek fenntartható halászati gazdálkodással és a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászat elleni küzdelemmel kapcsolatos kapacitásának növelése a

---

⁴³ Mikro-, kis- és középvállalkozások

⁴⁴ Afrika mezőgazdaságát az átfogó afrikai mezőgazdaságfejlesztési program (CAADP) hivatott átalakítani. Az Afrikai Unió 2014. évi „Gyorsított mezőgazdasági növekedés és átalakulás a közös jólét és a javuló megélhetés érdekében” című malabói nyilatkozata újabb lendületet ad a CAADP-nek, és a következő 10 évre irányt ad a kontinens mezőgazdaságának.

⁴⁵ Az EU több mint 4,2 milliárd EUR-t irányzott elő 2014–2020 között az afrikai élelmiszer- és táplálkozásbiztonsággal, valamint fenntartható mezőgazdasággal és halászattal kapcsolatos fellépések támogatására.

jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászatra vonatkozó uniós rendelet⁴⁶ keretében történő együttműködés és párbeszéd révén;

- az éghajlatváltozással kapcsolatos fellépés végrehajtásának támogatása az afrikai mezőgazdaság területén az afrikai országok nemzeti vállalásaiban előírtak szerint;
- az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a biológiai sokféleség megőrzése és helyreállítása, valamint a kockázatsökkentés tényleges előtérbe helyezésének ösztönzése az afrikai mezőgazdasági politikákban, többek közt az ökoszisztémák helyreállítása és természet-alapú megoldások útján;

ii. A készségek, innováció és együttműködésen alapuló kutatás fejlesztése az alábbiak révén:

- az európai és afrikai szakértelem mozgósításának megerősítése a kutatás és fejlesztés területén, különösen az élelmezés- és táplálkozásbiztonságról, valamint a fenntartható mezőgazdaságról szóló Afrika–EU ütemterv⁴⁷ (FNSSA) végrehajtásának megerősítésével, a földközi-tengeri térségben folytatott kutatási és innovációs partnerség (PRIMA) közeljövőben történő elindításával és a teljes Atlanti-óceánra kiterjedő kutatási és innovációs szövetség útján;
- a szakképzés és szakoktatás megerősítése a mezőgazdasági és agrár-élelmiszeripari vállalkozói tevékenységek területén, a gazdaszervezeteknek nyújtott korábbi és jelenlegi támogatásra építve;
- a mezőgazdasági kistermelők finanszírozási eszközökhöz és összeköttetéshez való hozzáférését elősegítő támogatás fokozása, és az e-mezőgazdasági digitális szolgáltatások alkalmazása a termelékenység és a jövedelem növelése érdekében;

Kiemelt kezdeményezések

- **Az értékláncfejlesztés ösztönzése a fenntartható agrárgazdaságba és kék gazdaságba való felelős befektetések megkönnyítése révén,** számos eszköz felhasználásával, ideértve a mezőgazdasági pénzügyi eszközt és a tervezett európai külső beruházási tervet.
- Az élelmezés- és táplálkozásbiztonságról, valamint a fenntartható mezőgazdaságról szóló EU–Afrika kutatási és innovációs partnerségen keresztül **uniós és afrikai beruházások generálása a kutatás és fejlesztés támogatása érdekében** a mezőgazdaság területén, valamint a helyi közösségek révén az új technológiák elterjedésének fokozása a mezőgazdasági jövedelem és táplálkozás javítása érdekében.
- **Az EU és az afrikai országok között kötött fenntartható halászati partnerségi megállapodások hálózatának megfelelő módon való bővítése.**

⁴⁶ [A jogellenes, nem bejelentett és szabályozatlan halászat megelőzésére, megakadályozására és felszámolására irányuló közösségi rendszer létrehozásáról szóló 1005/2008/EK rendelet.](#)

⁴⁷ [Az élelmezés- és táplálkozásbiztonságról, valamint a fenntartható mezőgazdaságról szóló, közösen finanszírozott EU-Afrika kutatási és innovációs partnerség felállításának ütemterve.](#) Addisz-Abeba, 2016. április 4–5.

D. A tudás és készségek fejlesztése

Habár a legtöbb afrikai országban az oktatásban való részvétel jelentős mértékben növekedett az elmúlt évtizedekben, az afrikai gyermekek több mint 20 %-a még mindig nem szerez alapfokú végzettséget (különösen a lányok); kb. 50 %-uk nem jut el a középfokú oktatásba és mindössze 7%-uk fér hozzá a felsőfokú oktatáshoz. A fiatalok szakoktatásban és -képzésben, illetve felsőoktatásban való további tanulmányaihoz szükséges alapfokú oktatás jelenlegi szintje még mindig nagyon alacsony. Számos, alap- és középfokú végzettséget szerző fiatal a továbbtanuláshoz és az aktív, felelős és produktív polgári létezéshez szükséges tudás és készségek nélkül fejezi be tanulmányait.

Eltérés mutatkozik a fiatalok által a szakoktatásban és -képzésben, valamint felsőoktatásban megszerzett készségek és a munkájukhoz szükséges készségek között. Az oktatási, valamint a szakoktatási és -képzési rendszereknek jobban kell igazodniuk a munkaerőpiac igényeihez, szorosabban kell kötődniük a társadalmi és ipari fejlődéshez, innovatívabbnak és jobb minőségűnek kell lenniük. Mivel számos fiatal az informális ágazatban dolgozik vagy saját megélhetését kell megteremtenie, alapvető fontosságú, hogy a formális gazdaság integrálásának lehetővé tétele érdekében hozzáféréssel rendelkezzenek a vállalkozói ismeretek oktatásához és képzéséhez, továbbá a vállalkozástámogatási szolgáltatásokhoz.

Az oktatás, innováció és kutatás jobb összekapcsolása növeli az oktatásnak a munkahelyekhez és fenntartható fejlődéshez való hozzájárulását, különösen a táv- és nyitott oktatás területén.

Afrikai jövőkép

Afrika a 2063-ig tartó időszakra vonatkozó menetrendben azt vetíti elő, hogy „katalizálja az oktatás és a készségek forradalmát és tevékenyen előmozdítja a tudományt, a technológiát, a kutatást és innovációt, valamint az innováció ösztönzéséhez szükséges tudást, emberi tőkét, képességeket és készségeket hozzon létre.”

Uniós fellépés

Az EU és Afrika között régóta partneri viszony áll fenn a kora gyermekkori és alapfokú oktatástól a felsőoktatásig terjedő oktatás területén, ideértve a szakoktatást és -képzést, a vállalkozói ismeretek oktatását,⁴⁸ valamint a kutatást és innovációt.

Az EU társadalmi kohézió, méltányosság, sokféleség, befogadás és a nemek közti egyenlőtlenségek felszámolása útján elősegíti az esélyegyenlőséget, az egyenlőtlenségek csökkentését és a foglalkoztathatóság növelését.

Az EU azt javasolja, hogy az együttműködést még jobban mélyítsék el az erőfeszítések alábbiak érdekében való fokozásával:

---

⁴⁸ Az EU a jelenlegi (2014–2020 közötti) programozási időszakban a kétoldalú oktatási, szakoktatási és szakképzési programokat körülbelül 1,34 milliárd EUR-val támogatja Afrikában. Az EU ugyanezen időszak során az oktatást a globális partnerség az oktatásért programokhoz hasonló kezdeményezések révén 375 millió EUR-val támogatja.

i. a minőségi oktatás minden szinten történő támogatása az alábbiak révén:

- a közös erőfeszítések fokozása annak érdekében, hogy a gyermekek – különösen a lányok – könnyebben hozzáférjenek az alap- és középfokú oktatáshoz és könnyebben szerezzenek alap- és középfokú végzettséget kétoldali programok és a globális partnerség az oktatásért kezdeményezés segítségével;
- a nemek közötti egyenlőséggel foglalkozó uniós kezdeményezés keretében a nemekkel és oktatással való foglalkozás, ideértve a nemi alapú erőszakot is;
- az afrikai országok Erasmus+ programban való részvételének további ösztönzése, a személyzet és tanulók mobilitása és a tudományos együttműködés fokozása, ezáltal a tanulók készségeinek, valamint az oktatás minőségének és relevanciájának fejlesztése;
- a regionális mobilitás támogatása és a határokon átnyúló programok, a képesítések elismerése, a jobb minőségbiztosítás és innováció révén a felsőoktatás harmonizációjához, valamint az európai oktatási rendszereket összehangoló projekthez („Tuning Project”) nyújtott támogatás fokozása;

ii. a szakoktatáshoz és -képzéshez, valamint a vállalkozói készségekhez nyújtott támogatás bővítése az alábbiak révén:

- szakoktatással és -képzéssel foglalkozó uniós eszköz elindítása, ami a nemzeti érdekelt felek számára magas szintű szakértelmet biztosít a munkaerő-piaci szükségletekhez és lehetőségekhez igazodó, jobban keresletorientált szakoktatási és -képzési rendszerek felé történő átmeneti folyamatok támogatása érdekében;
- a mobilitás és kapacitásépítés támogatása a felsőoktatás területén az Erasmus+ program segítségével, és kísérleti projektek kidolgozása az Erasmus+ szakoktatási és -képzési mobilitási rendszereinek Afrikára való kiterjesztése érdekében;
- a nők és a fiatalok aktív társadalmi és gazdasági részvételét ösztönző kapacitásépítő projektek támogatása, különösen a nem formális tanulás fejlesztése és az oktatási rendszerek és a munkaerőpiac közötti szinergiák növelése révén;
- a digitális készségek és jártasság fejlesztésének, valamint a digitális technológiák és szolgáltatások használatának támogatása egy előretekintő, inkluzív és magas színvonalú oktatás biztosításának céljából. Ez a vállalkozók – és köztük a nők – arra vonatkozó képességeinek és készségeinek támogatását is jelenti, hogy képesek legyenek vállalkozásaikat digitális technológia használatával felépíteni;

iii. az Afrika–EU kutatási együttműködés intenzívebbé tétele:

- az afrikai és európai kutatók és innovátorok közötti együttműködés megerősítése, ideértve a kutatók szakmai továbbképzési lehetőségeinek növelését a Marie Skłodowska-Curie-cselekvések és egyéb típusú Horizont 2020 projektek keretében;
- a kutatási kapacitásépítés támogatása Afrikában az Afrikai Unió kutatástámogatási programjához hasonló programokon keresztül;
- nyitott digitális kutatási környezet támogatása az afrikai egyetemek és kutatóintézetek esetében.

Kiemelt kezdeményezések

- **Afrikai ifjúsági kezdeményezés elindítása, ami 3 külön kezdeményezés révén kiterjeszti az Erasmus+ program hatókörét:**
  - A. Az Ifjúság társadalmi szerepvállalását elősegítő program célja az ifjúsági szervezetek kapacitásának fejlesztése és az afrikai és európai fiatalok és fiatal vállalkozók közti mobilitás ösztönzése.
  - B. Kísérleti szakoktatási és -képzési mobilitási projekt.
  - C. Az Erasmus+ program jelenlegi és volt diákjait tömörítő szövetség afrikai fejezetének megerősítése.
- **Szakoktatással és -képzéssel foglalkozó uniós eszköz létrehozása** a szakoktatás és -képzés munkaerőpiaci relevanciájának erősítése és a kiszolgáltatott csoportok befogadásának ösztönzése céljából.